دورهٔ چهاردهم قانون گذاری — جلسه ۹۵ — شمارهٔ مسلسل - ۱۳۵۲

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز دو شنبه ۲ بهمن ماه ۱۳۲۳ ☆

فهرست مطالب :

۱ - تصویب صورت مجلس
۲ - تقدیم لایحه مربوط به دفاتر رسمی از طرف آقای وزیر دادگستری
۳ - مذاکره راجع بدستور
۴ - اعلام اسامی منتخبه جهت کمیسیون تحقیق
۵ - تصویب یك فوریت لایحه مربوط به دفاتر رسمی
۶ - بقیه شور لایحه بودجه
۷ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یك ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید

صورت جلسهٔ قبل را آقای طوسی (منشی) قرائت نمودند ☆☆

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - امروز تعویق تشکیل جلسه بواسطه تشکیل کمیسیون بودجه بود (صحیح است) آقای کام بخش راجع بصورت جلسه فرمایشی دارید ؟

کام‌بخش - بله در صورت مجلس عرض داشتم .

رئیس - آقای کام بخش .

کام‌بخش - بنده معتقدم که خلاصه مذاکرات مجلس باید حاوی اهم مطالبی باشد که در مجلس مذاکره میشود در جلسه گذشته آقای اردشیر اوانسیان اخطاری کردند ومطلبی اظهار کردند که بنده معتقدم از نظر مجلس حائز کمال اهمیت است . ایشان تقاضا کردند که بایشان اجازه داده شود که دراطراف اتهامی که بایشان وارد شده است و اتهام مهمی هم هست صحبت بکنند .

طباطبائی - این مربوط بصورت جلسه نیست ؟

کام‌بخش - اجازه بفرمائید عرض کنم ایشان اجازه خواسته‌اند که صحبت کنند ولی درصورت مجلس اصلا راجع باین موضوع چیزی قید نشده درصورتیکه خود حضرتعالی اظهار کردید که در جلسه آتیه ایشان حق خواهند داشت که صحبت کنند ولی این موضوع ذکر نشده است در عین حال عرض میکنم که هم مجلس نهایت علاقه را دارد که

☆ عین مذاکرات مشروح نود و پنجمین جلسه از چهاردهمین دورهٔ قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

ادارهٔ تندنویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائب با اجازه - آقای منصف

غائبین بی اجازه - آقایان : ذوالقدر - نقابت - آصف - امیر ابراهیمی - اخوان - کفائی - بوشهری - سلطانی - فاطمی - سید ضیاءالدین - فداکار - دکتر رادمنش - جواد مسعودی - علی دشتی - تهرانی - رفیعی - تولیت - مهندس پناهی .

اظهارات ایشان‌را بشنود و ماهم نهایت علاقه‌را باین موضوع داریم علی الخصوص اتهاماتی کـه بایشان وارد شده اتهامات مهمی است و از طرف یك عده از اشخاصی وارد شده است که من فکر میکنم درسیاست عملی مرده باد ایران رضاشاه سهیم بوده‌اند .

رئیس ـ عرض کنم ایشان درجلسه قبل ازجلسه آخری در این خصوص یك توضیح مختصری دادند و تکذیب کردند و خواستند که مفصل توضیح بدهند بنده‌هم عرض کردم که البته ایشان حق‌دارند که صحبت کنند وقرار شد که‌هرروزی مجلس اجازه نطق قبل از دستور داد قبل از همه بایشان اجازه داده خواهد شد و حالاهم عرض میکنم هرروزی کـه مجلس‌اجازه نطق قبل ازدستور داد ایشان قبل ازهمه‌میتوانند صحبت کنند ولی اینطور صحبت ها و اجـازه نطق قبل از دستور در صورت مجلس نوشته نمیشود . آقای رحیمیان

رحیمیان ـ بنده میخواستم تذکری بدهم و آن تذکر این است حالیه که مجلس مایل است که ....

رئیس ـ راجع بصورت جلسه بفرمائید .

رحیمیان ـ . . . راجع به پیشنهادی است کـه داده‌ام (رئیس ـ بعد صحبت کنید) آخر آقا قبل از دستورهم که اجازه نمیدهید . بنده هشت ماه قبل از این پیشنهادی دادم که اساس کلیه دزدیها و خیانتها است خواهش میکنم کـه به کمیسیون مبتکرات دستور بفرمائید توجه بفرمایند .

رئیس ـ بسیار خوب . آقای دولت آبادی

دولت‌آبادی ـ بنده نسبت بصورت جلسه مخالفتی‌ندارم

رئیس ـ آقای مراد اریه .

مراداریه ـ عرض کنم آن سؤالی‌را که‌دیروز بنده از آقای وزیر فرهنگ کرده‌ام درصورت مجلس‌قید نشده‌است.

رئیس ـ این نوع سؤالات نوشته نمیشود . آقـای امیر تیمور

امیر تیمور ـ مطلبی اینجا اظهار شد کـه اگر توضیح داده نشود سوء تفاهمی ایجاد میشود . عقیده بنده این است که در دوره گذشته بهیچوجه بکسی اجازه داده نمیشد که مرده باد ایران بگوید و اگر کسی پیدا میشد کـه چنین صحبتی‌میکرددهانش‌خورد میشد وبکسی اجازه داده‌نمیشد که چنین جسارتی را بکند (صحیح است) استدعا میکنم آقایان اگر ازنظرهای خصوصی نسبت بیکدیگرمیخواهند اعتراضی بکنند استدعا میکنم مطالبی که بشئون ملی و باساس‌یك‌مملکتی‌لطمه وارد میآورد نفرمایند(صحیح‌است) .

رئیس ـ هیچکس همچو حرفی نزده‌است . در صورت جلسه دیگر اعتراضی نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت‌جلسه تصویب شد . ۹ نفر از آقایان اجازه نطق قبل از دستور خواسته‌اند .

دولت‌آبادی ـ بنده با ورود در دستور مخالفم اجـازه بفرمائید توضیح بدهم برای اینکـه درست است کـه یك کار های لازمی است کـه مجلس باید انجام بدهد ولی یك عرایضی هم‌هست که لازم‌است اشخاص‌باستحضارمجلس‌برسانند مخصوصاً یك تلگرافاتی است که از اصفهان رسیده ویك‌عده از اهالی این مملکت تقاضا کرده‌اند که آن تلگرافات‌بسمع آقایان نمایندگان برسد . ازاین‌جهت بنده اجازه میخواهم که قبل از دستور عرایض خودم‌را بکنم .

رئیس ـ اگر بنا باشد قبل از دستور صحبت شود باید اول آقای اردشیر صحبت کنند .

دولت‌آبادی ـ بنده توضیح باید بدهم .

رئیس ـ پس اول‌باید رأی گرفته شود چون چندین‌نفر اجازه خواسته‌اند .

دولت‌آبادی ـ بنده برأی گرفتن اعتراضی دارم چرا ؟ برای اینکه‌من اطمینان ندارم که جلب توجه مجلس شده باشد . بنده مخالف با دستور هستم و باید توضیح بدهم و قول میدهم که وارد مطلب نمیشوم و یك‌کلمه هم زائد بردستور عرض نمیکنم .

رئیس ـ آقای دولت آبادی بفرمائید .

دولت‌آبادی ـ عرض کنم مطلبی که ما دردستورداریم قضیه لایحه بودجه است همه‌کس هم توجه دارد بلزوم آن و بنده خودم از اشخاصی بودم کـه برای پیشرفت و تسریع

این موضوع در لایحه بودجه حتی یك پیشنهاد هم ندادم و تمام آقایان‌هم البته اطلاع دارند وممکن است بخاطر بیاورند که بنده نه صحبت کردم ونه پیشنهاد دادم . ولی درعین‌حال بنده نمیتوانم خود داری بکنم از اینکـه چند کلمه بعرض آقـایان برسانم . در اصفهان یك قضایائی اتفاق افتاده است کـه از بیست روز یك ماه پیش از این باینطرف این قضایا بیك زد و خوردهائی منجر شده است اصفهان یکی از نقاط مهم مملکت است و باید مجلس باو توجه داشته باشد و اگـر میل دارند کـه اجازه بدهند بنده چند دقیقه ای عرایضم را بکنم برای اینکه موکلین من و یك قسمت مهم از مملکت میل دارند که این‌موضوع بعرض‌مجلس برسد ویك‌توضیحاتی داده شود .

جمعی‌ازنمایندگان ـ رأی رأی

رئیس ـ آقای فرمانفرمائیان .

فرمانفرمائیان ـ البته بنده مخالف نیستم با اینکه‌آقای دولت آبادی اگر مطلبی دارند بعرض مجلس شورای ملی برسانند ولی مقام ریاست نباید هیچگونه تبعیضی‌قائل شوند یك‌کسی کـه یك صحبتی داشته است و از چند جلسه قبل تقاضا کرده است اول‌باید باو اجازه داده شود و نباید تبعیضی قائل شوند . آقای اردشیر یك صحبتی داشت کـه از چند جلسه قبل تقاضا کرده است البته آقا هم یك مطلب مهمی دارند ولی باید این موضوع موکول شود برأی مجلس اگـر رأی گرفته شود البته حق او مقدم است (صحیح است) و اول ایشان باید صحبت کنند .

رئیس ـ آقای دولت‌آبادی راجع‌بورود دردستور صحبت کردند حالا اگر مجلس رأی بدهد کـه وارد دستور میشویم والا اجازه نطق قبل از دستور داده میشود .

جمعی‌ازنمایندگان ـ رأی بگیرید .

رئیس ـ رأی گرفته میشود بورود در دستور آقـایانی کـه با ورود در دستور موافقند قیام نمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد .

اردلان ـ بنده یك تذکر نظامنامهٔ دارم .

حاذقی ـ آقـای هاشمی بهتر است اول نتیجه آراء دیروزرا باطلاع مجلس برسانید .

[۲ ـ تقدیم لایحه مربوط به دفاتر رسمی ازطرف آقای‌وزیر دادگستری]

رئیس ـ آقای‌وزیر دادگستری

وزیردادگستری ـ درموضوع اداره ثبت کـه آقای دولت آبادی فرمودند این موضوع از روزی که بنده وارد وزارت عدلیه شدم طرف توجه بنده واقع شده است و جداً هم قضیه را مورد تعقیب قرارداده‌ام موضوع سردفتررضوان و ربابه خانم تمام وسایل اتخاذ شده است که حتی المقدور اشخاصیکه دراین موضوع پولشان ازبین رفته است‌بپولشان برسند و امیدوارم که احتیاج پیدا نخواهد شد کـه دولت لایحه‌ای بیاورد و اعتباری از مجلس بخواهد برای پرداخت این‌مبلغ ولی‌ازطرف دیگرموضوع‌شمس‌جلالی‌ارتباط خیلی کمی با ثبت دارد یك‌کلاه بـرداری پیدا شده است و کلاه عده ای را برداشته است راست است که یك مقداری‌ازاین کلاهبرداریها توسط یکی از سر دفتر ها بوده کـه تحت تعقیب واقع شده است برای اصلاح اداره سردفترها دوهفته بیشتر است کـه یك لایحه ای از طرف وزارت دادگستری تهیه شده است ولی چون بقید یك فوریت تهیه شده بود و موضوع بودجه مطرح شده بود بنده نخواستم آنرا تقدیم کنم الآن هم متأسفانه عده برای رأی کافی نیست که من این لایحه را تقدیم کنم

نمایندگان ـ آقایان میآیند شما لایحه را تقدیم کنید (دراین موقع لایحه را آقای وزیر دادگستری تقدیم‌مقام ریاست نمودند)

[۳ ـ مذاکره راجع بدستور]

رئیس ـ عرض کنم ۱۸ نفر ازآقایان اجازه نطق قبل‌از دستور خواسته اند

نمایندگان ـ دستور دستور

قبادیان ـ اجازه میفرمائید ؟

رئیس ـ نوبه بشما نمیرسد

قبادیان ـ اجازه بفرمائید

رئیس ـ اجازه چی را بدهم ؟ اجازه نمیتوانم بدهم . نوبه بشما نرسیده

قبادیان ـ عرض کنم امروز مجلس اجازهٔ نطق قبل از دستور داد و دو نفر از آقایان هم صحبت کردند و حالا هم میخواهند رأی بگیرند دو ماه است بنده استدعا میکنم از ریاست محترم مجلس ومجلس که بمن اجازه بدهندیکمطالبی را بعرض مجلس برسانم بالاخره من هرچه فکر میکنم نمیدانم بچه مناسبت نمیگذارند من حرف خودم را بزنم پس برای چه ما آمده ایم اینجا ؟ برای چه از من جلو گیری میشود ؟ چند جلسه است که من اجازه خواسته ام وتقاضا کرده ام بمن اجازه داده نشده است اگر ما نماینده هستیم باید حرف بزنیم دلیلی ندارد که ازمن جلو گیری می شود معهذا باین شرط حاضر هستم بنشینم که درجلسه آینده حرفهایم را بزنم .

نمایندگان ـ دستور . دستور

رئیس ـ بایستی بورود در دستور رأی بگیریم

نمایندگان ـ مخالفی ندارد آقا

فرهودی ـ پیشنهاد ها را بخوانید

رئیس ـ چون مخالفت با دستور شده بود نمیشود حالا پیشنهاد ها را قرائت نمود . آقای صمصام پیشنهاد ورود در دستور را داده‌اند .

اردلان ـ آقا اجازه‌بفرمائید آن‌سه نفراعضاءِ کمیسیون انتخاب شوند

دکتر طاهری ـ آنهم جزو دستور است

رئیس ـ پیشنهاد آقای هاشمی قرائت میشود :

پیشنهاد میکنم چند فقره گزارش کمیسیون عرایض و مرخصی امروز مقدم بردستور باشد .

رئیس ـ آقای هاشمی

هاشمی ـ عرض کنم پنجاه شصت روز است که این چند فقره گزارش کمیسیون عرایض ومرخصی اینجا مانده است و تصویب اینها طولی نمی کشد بالاخره آنها هم جزو رفقای‌شما هستند موافقت بفرمائید که خوانده شود

رئیس ـ مخالفی نیست ؟

صمصام ـ چرا مخالف هستم

هاشمی ـ بنده پیشنهاد کردم که چند فقره خبر کمیسیون عرایض ومرخصی خوانده شود چرامجلس اینقدر کم‌حوصله شده است ؟ اینهاهم رفقای شما هستند . گرفتار هستند چراعادت کرده‌اید که باهرچیزی مخالفت بکنید بجای اینکه بحث میکنید با یك قیام و قعود درست کنید عادت کرده‌اید که سماجت کنید ؟

رئیس ـ رأی میگیریم باین پیشنهاد یعنی‌خوانده شدن گزارش عرایض و مرخصی آقایانیکه موافقند قیام نمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد

[۴ ـ اعلام اسامی‌منتخبه جهة کمیسیون تحقیق]

فرهودی ـ بودجه مطرح است

طوسی ـ برای تذکر خاطر آقایان لازم است عرض کنم که این کمیسیون ۵ نفری که باید انتخاب بشوند چند روزطول کشیده دونفربیشتر انتخاب نشده‌اند سه‌نفردیگرش مانده بنده پیشنهاد میکنم که درحین مذاکرات این سه‌نفر را انتخاب بکنید که تکلیف این سه نفر معین بشود .

یکنفر ازنمایندگان ـ اسامی دو نفری که انتخاب شده اند بخوانید

بشرح زیر خوانده شد :

آقای مخبر فرهمند ٦٤ رأی آقای هاشمی ٦١ رأی
آقای حکمت ٤٥ رأی

(این آراء از۹۲ نفر عده حاضر است)

آقای نبوی ٤٣ رأی آقای ملك مدنی ۳۹ رأی
آقای صادقی ۳٦رأی آقای‌مجد ۳٦رأی آقای مهندس فریور ۲۵رأی آقای‌دکترمعظمی ۱۵رأی آقای‌فرمند ۱۳ رأی آقای امیرتیمور ۱۱رأی آقای دولت‌آبادی ۵ رأی جمعی‌هم پنج وچهار رأی دارند

رئیس ـ دوفقره راپرت دیگری از کمیسیون عرایض‌و مرخصی رسید اینها را میگذاریم برای جلسه بعد . آقای وزیر دادگستری

[۵ ـ تصویب یکفوریت لایحه مربوط بدفاتر رسمی]

وزیردادگستری (آقای‌عدل) ـ بنده میخواستم تقاضا

کنم که‌قبل‌ازطرح‌لایحه‌بودجه‌بیك‌فوریت‌این‌لایحه‌رأی‌گرفته شودبعدواردلایحه‌بودجه‌شویم‌چون‌یك‌فوریت‌بیشتر تقاضانشده

فرهودی ـ خود لایحه را بخوانید

رئیس ـ رأی گرفته‌میشود بفوریت‌لایحه . مخالفی‌نیست؟

محمد طباطبائی ـ لایحه خوانده نشده است طرح پیشنهادی خوانده شده لایحه باید قرائت شود

رئیس ـ لایحه قرائت میشود :

مجلس‌شورای‌ملی چون‌جریان‌اموردفترخانه های‌رسمی و اعمال و رفتار متصدیان آنها در جلب اعتماد مردم و پیشرفت امور اقتصادی کشور مؤثر بوده و بالعکس عدم لیاقت‌و بی‌رویه بودن‌طرز کار آنها باعث سلب اطمینان عامه می‌شود و بطوری‌که مشاهده‌شده عملیات بعضی ازمتصدیان دفترخانه هاازاین‌حیث‌رضایت بخش‌نمیباشد برای‌جلوگیری از وقوع نظائر آن و تحکیم صحت تنظیم اسناد ومعاملات که لازمهٔ جلب اطمینان عمومی است و همچنین برای تأمین خسارت متضررین از خلاف کاریهای آنها مواد زیر بقید یك فوریت به مجلس‌شورای ملی‌پیشنهاد و تقاضای‌تصویب آن میشود :

ماده ۱ ـ بوزارت دادگستری اجازه داده میشود که از تاریخ این قانون تاسه ماه نسبت بصلاحیت علمی و عملی و اخلاقی و اعمال سردفتران‌ودفتریاران اسناد رسمی و سردفتران ازدواج و طلاق کشور تحت نظر شورای عالی ثبت تجدید نظر نموده‌وکسانی را که واجد صلاحیت‌نباشند منفصل نماید .

دراین مورد بخصوص شورایعالی ثبت تحت نظر وزیر یا معاون وزارت دادگستری تشکیل ویکنفر از کارمندان قضائی‌یااداری‌وزارت‌دادگستری‌نیزبانتخاب‌وزیردادگستری بعضویت شورای مزبور معین خواهد شد . رأی اکثریت شورای عالی قطعی است .

تبصره ـ شرایط علمی واخلاقی سر دفتران و همچنین تعداد دفاتراسناد رسمی‌وازدواج وطلاق‌در هرمحل‌وتضمینی که باید سردفتران اسنادرسمی‌بدهند بموجب آئین‌نامه‌ای که از طرف وزارت دادگستری‌تهیه و بتصویب کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی میرسد تعیین خواهد شد .

ماده ۲ ـ هرگاه دو یا چند نفر خواه بعنوان مباشر وخواه بعنوان شریك‌یامعاون مرتکب جرائم‌دزدی ـ کلاه برداری ـ خیانت در امانت و کلیتاً هر نوع بزهی شوند که بالنتیجه ضرر مالی باشخاص یا دولت وارد آید علاوه بر مجازات مقرره در قانون مجموع اشخاص نامبرده متضامناً و هر کدام باالا نفراد مسئول پرداخت تمام ضرر وزیان و یاهرنوع پرداخت‌مالی دیگری خواهند بود اگر چه‌منشاءِ این خسارات قبل ازتصویب این قانون باشد .

در مورد این ماده اگر دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به‌اصل جرم رادارد‌تشخیص دهدکه‌یك یاچند نفر ازمتهمین بقصداضرار مدعیان خصوصی‌معاملاتی نموده‌اند حکم‌بطلان آن معاملات‌را نیز خواهد داد اگرچه تاریخ معامله قبل‌از تصویب این قانون باشد .

رئیس ـ آقای هاشمی شما مخالفید ؟

هاشمی ـ بنده موافقم .

رئیس ـ آقای فولادوند شما مخالفید ؟

فولاد وند ـ خیر . مخالفی نیست ؟

رئیس ـ آقای فیروزآبادی شما مخالفید ؟

فیروز آبادی ـ بلی .

رئیس ـ بفرمائید .

فیروز آبادی ـ بنده باهر اصلاحی کاملاً موافقم اما بهترین اصلاحات‌را مجازات میدانم اگر مجازات بجهة سارق وخائن معین‌شد وعملی‌شدهمه چیزخوب میشود اگرچنانچه مجازات معین نشد صد تا ازاین قبیل لوایح وقوانین فایده ای ندارد بجز تجری خائنین نتیجه ای‌نمیبریم بنده عقیده دارم که باید مجازات شوند چندنفر چاقو کش در مملکت پیدا شد بمجردیکه مجازات تبعید درباره آنها اعمال شد معلوم نیست بکجارفته اند ملاحظه بکنید ازهمین تبعید چقدر اهالی‌این مملکت راحت شدند پس هر کاری مجازات میخواهد ومجازات شدید میخواهد پس شما اول بایدمجازات را تعیین کنید ولز

احدی بجز خدای خودتان نترسید اگر اینطور شد کار ها همه درست میشود اگر مجازات نباشد هزارتا ازاین قوانین و لوایح فایده‌ای ندارد .

جمعی از نمایندگان ـ رأی . رأی

رئیس ـ آقای هاشمی .

هاشمی ـ بنده هم موافقم ودفاعی ندارم .

رئیس ـ رأی میگیریم بیك فوریت این لایحه آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

[٦ ـ بقیه شور درلایحه بودجه]

وزیر بهداری ـ بنده استدعا میکنم بفرمائید بودجه را مطرح کنند برای اینکه وزارت بهداری در نهایت مضیقه است ونمیتواند کارش را بکند زیرا آمبولانس هائی که خریده شده است باید پولش پرداخت شود بنده نمیتوانم دارو تهیه بکنم نه حقوق اطباء را بدهم وچندین روزاست که بنده میآیم اینجا وبودجه مطرح میشود ونمیگذردو وزارت بهداری هم در کمال مضیقه است .

رئیس ـ ماده واحده راجع بفرهنگ مطرح است چون اینطور صحبت شده بود .

اردلان ـ گزارش کمیسیون را بخوانید آقا .

رئیس ـ بسیارخوب کمیسیون هم راجع بپیشنهاد آقای دکتر معظمی که قابل توجه شده بود خبرش را راجع باین پیشنهاد به مجلس تقدیم کرده است .

هاشمی ـ پیشنهادی آقای فرهودی کرده اند که ماده واحدهٔ فرهنگ مقدم برسایر مسائل مطرح شود .

یکی ازنمایندگان ـ مطرح است آقا .

رئیس ـ آقای فرهودی .

فرهودی ـ اجازه بفرمائید توضیح عرض کنم ماده واحده مربوط بوزارت فرهنگ درجلسه قبل مطرح شد مطابق رأی مجلس دراظرافش مذاکره هم شد و مذاکرات هم کافی شد حالا هم اگر پیشنهادهائی رسیده است راجع باین ماده باید خوانده شود اگرهم گزارش کمیسیون آمده است باید بعد خوانده شود .

رئیس ـ آقای ملك مدنی .

ملك مدنی ـ عرض کنم این مادهٔ واحده اینکه مذاکره شد درجلسه گذشته نظرمان اینست که هم مادهٔ مربوط بفرهنك بگذرد وهم بهداری وسایرمواد ونباید اینطور تلقی شود که میخواهیم آنرا مجزا بکنیم بطوریکه آقای وزیر بهداری اظهار فرمودند وضعیت بهداری خیلی اسف آوراست وباید کمك بفرمایند آقایان که مخصوصاً این دوتا ماده بگذردو کمیسیون هم آن پیشنهادی که قبول شده درمجلس مطالعه کرده وخبرش را بمجلس داده است آنراهم بخوانید وهردورا مطرح کنید

رئیس ـ آقای هاشمی .

هاشمی ـ آقا آن پیشنهادی که دادند آقای دکتر معظمی درجلسه گذشته ومورد قبول مجلس واقع شد اورا هم ممکنست بخوانید وآن مادهٔ قبلی هم کارش تمام شود بعد از اینکه پیشنهاد آقای دکتر معظمی تصویب شد ولازم شدکه برود بکمیسیون امروز خبرکمیسیون راجع بپیشنهادآقای دکتر معظمی برگشته است ودیگر پیشنهادی هم راجع به مادهٔ دوم نداریم اگر موافقت بفرمائید گزارش کمیسیون راجع به پیشنهاد آقای دکتر معظمی خوانده شود و رأی بخود ماده دوم بگیریم بعد وارد شویم بآن مادهٔ که مورد مذاکره است (صحیح است)

(گزارش کمیسیون بودجه توسط آقای هاشمی بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

تبصره پیشنهادی آقای دکتر معظمی که در جلسهٔ ۱۳۲۳/۱۱/۱ مجلس شورای ملی مورد توجه آقایان نمایندگان واقع شده بود در کمیسیون بودجه مطرح و در نتیجه تبصرهٔ مزبور عیناً تصویب و اینك گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید .

تبصره ـ وزارت کشاورزی مکلف است که مطبعهٔ وزارت کشاورزی را بدانشگاه تهران منتقل نماید.

رئیس ـ آقای اردلان فرمایشی دارید ؟

اردلان ـ عرضی ندارم .

هاشمی ـ اصلا مذاکره ندارد باید رأی بگیریم .

رئیس ـ بسیارخوب منتظر آقایانیم که تشریف بیاورند رأی بگیریم .

امیر تیمور ـ بنده با این تبصره مخالفم

رئیس ـ با کدام تبصره ؟

امیر تیمور ـ باخبر کمیسیون

رئیس ـ بفرمائید

امیر تیمور ـ عرض کنم اینطوری که خبر کمیسیون قرائت شد استنباط میشود که کمیسیون موافقت کرده است که این مطبعه رابدانشگاه انتقال بدهند بعقیده بنده دست دولت نباید بسته شود دانشگاه و وزارت کشاورزی و غیره و ذلك مال دولت است وبرای مملکت بایدکار کنندا گرحقیقةً دانشگاه احتیاج به مطبعه داردآقای دکتر سیاسی ازرئیس دولت تمنا بکنند که برای ایشان یك فکری بکنند نه اینکه یك کاری بکنند که دست دولت بسته شود بایدفکر کرد که از روز اول این مطبعه را چرا وزارت کشاورزی آورده است ؟ چرا اینهمه خرج کرده است ؟ چرا اینهمه سرمایه داده است ؟ تأسیس این چاپخانه از طرف وزارت کشاورزی هم البته از نظراحتیاج بوده وبنده ازآقای نخست وزیرخواهش میکنم که در اینموضوع تحقیق بفرمایند ونتیجه را بعرض مجلس شورای ملی برسانندکه آنروزیکه وزارت کشاورزی این مطبعه را تأسیس کرده است مورد لزوم و احتیاج بوده است یا نه اگرمورد احتیاج است که هیچ واگرهم مورد احتیاج نبوده البته ردبشود امابااین ترتیبی که اینجا پیش گرفته شده است چون آقای دکترسیاسی میل دارند که این چاپخانه بدانشگاه برود با این نظر آقا بنده جداً مخالف هستم وبایشان اخطار میکنم که این رویه شما کار دولت را فلج میکند

رئیس ـ آقای دکتر سیاسی

دکتر سیاسی ـ بنده جداً تکذیب میکنم این نظر آقای امیر تیمور را و بهیچوجه من الوجوه بنده نظری ندارم (امیر تیمور ـ امیدوارم اینطوز باشد) قبول کنید که اینطور است وبنده اگر نمیخواستم باقای بیات همکاری کنم در کابینهٔ ایشان وارد نمیشدم و بدون تردیدهیچ پیشنهادی را که مخالف نظر ایشان باشد من نخواهم کرد تردید نداشته باشید واگر بعضی از آقایان و کلا پیشنهادی داده اند بهیچوجه بمن مربوط نیست ولی وقتی که این پیشنهاد را داده اند شایسته نبودکه بنده که رئیس دانشگاه هستم بااین پیشنهاد مخالفت کنم ولی سکوت بنده نبایداینطور تلقی شود که بنده دردادن این پیشنهاد شرکت داشتم فقط ساکت نشستم برای اینکه اخلاقاً نمیخواستم با این پیشنهاد مخالفت کنم .

نخست وزیر ـ البته بنده تصدیق میکنم که دانشگاه همانطورکه مذاکره کردند یك چیزهائی دارند که بایدبطبع برسد و مورد احتیاج هم هست ولی همانطور که خدمت آقایان هم عرض کردم بنده در نظر دارم که این مطبعه راهم برای دانشگاه و هم برای وزارت فرهنك و هم کشاورزی اختصاص بدهم سایرادارات هم یك احتیاجاتی دارند وبنده در نظر دارم که یك آئین نامهٔ برای این مطبعه نوشته شود که بطور کلی کارهای وزارتخانه را با یك قیمتی که برای خودش تمام میشود (طباطبائی ـ صحیح نیست مبادا این کار را بکنید) . . انجام کار های این قسمت از وزارتخانها را این مطبعه بدهد حالا هم بنده تقاضا میکنم از آقایان که باین ترتیب موافقت بفرمایندکه هم کار دانشگاه راانجام بدهد و هم کار وزارت کشاورزی و سایر قسمتها را و برای اینکار ما یك آئین نامه هم درست می کنیم که استرضای خاطر آقایان هم بشود .

رئیس ـ آقای دکتر زنگنه .

دکتر زنگنه ـ بنده تعجب میکنم که برای کار باین کوچکی اینقدر صحبت میشود یك مطبعهٔ کوچکی است که همانطورکه گفته شد در وزارت کشاورزی کاز زیادی نمیکند از آقایان میپرسم از نشریات وزارت کشاورزی تا بحال چه دیده اند . تا حال فرض بفرمائید یك مجله چاپ میکرده است واین مطبعه امروز برای روزنامه ها کارمیکند در صورتیکه مطابع دیگر هم هستند که ممکنست کار این مطبعه را بکنند از طرف دیگر دانشگاه هم احتیاج دارد باینکه یك مطبعه داشته باشد ومطبعهٔ مخصوص هم میخواهد

بجهة اینکه مطابع دیگر نمیتوانند احتیاج اورا رفع بکنند فرض بفرمائید بعضی از حروف ریاضی وغیره میخواهد و سایر مطبعه ها چون برای آنها منفعت ندارد ومصرف زیاد ندارد اینها را نمیخرند وتهیه نمیکنند . ما کارهای عجیب وغریب کرده‌ایم در این مملکت هر وزارتخانهٔ هرجا که دستش رسیده است و قدرت داشته است برداشته یك مطبعه تهیه کرده است بدون اینکه مصرفش معلوم شود بنده حالا بالاتر ازاین را عرض میکنم بـه بینید مضحك نیست توی این مملکت وزارت معارف فرضاً مطبعه نداشته باشد آنوقت مجلس مطبعه داشته باشد ، بانك ملی را فرض بفرمائید کـه یك کارهائی دارد که بخوبی میتواند سایر جاها انجام دهد مطبعه دارد وجائی که کارش این است کارش تهیه کتب است تهیه نشریات است مطبعه ندارد ، این کار بسیار سهل و آسانی است بالاخره یك ادارهٔ دولت به یك ادارهٔ دیگری منتقل می‌شود کـه احتیاج بیشتر دارد و هیچ مانعی هم نیست که وزارت کشاورزی هم اگر چیزی داشت ببرد آنجا و هیچ مانعی هم نیست کـه این مطبعه در تحت نظر دانشگاه باشد ملاحظه بفرمائیـد همین مجلس فشار آورده است بدانشگاه که یك دکترا درست کنید وقتی که دروس اولیه یك کتاب فارسی نداشته باشد اگر دکترا درست بکنند این باعث میشود که مثل سایر دانشکده های ما بشود بعلاوه برای چیز کوچکی که یکدفعه هم تصویب شده است بنده تعجب میکنم که چطور آقایان اینقدر تعصب و حرارت بخرج میدهید ودفاع میکنید این یك چیزی است که می‌خواهند منتقل کنند بجائی که احتیاجش بیشتر است و با اینکار نه ضرر بمطبوعات میخورد نه بدولت و دانشگاه واینجاهم کسی نظر مخصوصی نداشته است نظر این بوده است که دانشگاه ازاین چاپخانه استفاده بکند اینکه گفته‌اند حق التألیف یا حق الطبع کتابهای وزارت فرهنك یك چیز کوچکی است معنی ندارد .

رئیس ـ آقای کاظمی مخالفند ؟

کاظمی ـ موافقم .

رئیس ـ آقای اردلان مخالفند ؟

اردلان ـ بنده اجازه‌ام را میدهم بآقای دکتر معظمی

طباطبائی ـ آقای دکتر معظمی هم که موافقند دو تا موافق که نمی‌شود صحبت کنند .

رئیس ـ آقای فرهودی .

فرهودی ـ بنده متأسفم که این موضوع اساساً اینجا مطرح شده برای اینکه خیلی ازچیزهاست که اصلاً قانون لازم ندارد قانون برای اینست که باید یك اصل حقوقی را تأسیس بکند یا اینکه اگر اصلی تأسیس شده آنرا اصلاح بکند این چاپخانه مال دولت است و دولت اختیار مال خودش را دارد و هرطور بخواهد میتواند رفتار بکند این قانون لازم ندارد واین پیشنهاد از این نظر صحیح نیست که مجلس نباید وارد یك همچو مبحثی بشود که فردا هم بیایند یك قانونی بگذرانند که قالیهای وزارت دادگستری را بدهند بوزارت بهداری وپس فردا یك قانونی بگذرانند که میزهای وزارت بهداری را بدهند بوزارت کشاورزی اصلاً یك همچو چیزی سبب وضع قانون نمیتواند باشد وشأن مجلس شورای ملی اجل ازاین است کـه وارد این نقل و انتقالات بشود این یك مطلب ، مطلب دیگر که بنده خودم اطلاع دارم و آقای دکتر سیاسی هم اطلاع دارند . یکی ازمهمترین مطابع تهران مطبعه ایست که بوسیله شرکت سهامی چاپ اداره میشود که در آنجا روزنامه اطلاعات ، اطلاعات هفتگی وژورنال دوتهران چاپ میشود ومدتی هم کتب علمی دانشگاه در آنجاچاپ میشده و دانشگاه ۳۰ هزار تومان سهم ازاین مطبعه دارد و یك قرار دادهائی با این مطبعه دارد که اولاً ازآن سهام و منافعش میتوانـد استفاده کند ثانیاً مطبعه متعهد است که سفارشات دانشگاه را انجام دهـد و ثالثاً متعهد است که سفارشات دانشگاه را قبل از سفارشات سایر جاها انجام بدهد و دانشگاه ۳۰ هزار تومان هم در آنجا سهم دارد و در سرمایه این مطبعه که شرکت سهامی چاپ باشد مشترك است واین سرمایه راهم چندین سال است آنجا دارد و منافعش هم جمع شده است حالا هم اگر دانشگاه

یك مطبعه تأسیس بکند باید یك مخارجی هم بکند کارگر استخدام کند و نمیتواند مفت تمام کند بنابراین آنچه را کـه میخواهد چاپ بکند میرود به مطبعهٔ شرکت سهامی چاپ و در آنجا اولاً از سرمایه که دارد موظفند که فوری کار اورا بپذیرند ثانیاً تخفیف باومیدهند ثالثاً ازحق تقدمی که دارد استفاده میکند و اما راجع باین قضیه کـه آقای نخست وزیر فرمودند که یك آئین‌نامه‌ای مینویسیم و یك ترتیبی میدهیم که وزارتخانهای دیگر هم بتوانند استفاده کنند بنابراین بنده متأسفم کـه مجلس شورای ملی وارد این موضوعات جزئی مثل قالی ومیز ومطبعه میشود حالا هم اگر مجلس شورای ملی بخواهد رأی بدهد بانتقال یك مطبعه از یك وزارتخانهٔ بیك وزارتخانهٔ دیگر صلاح این است که بوزارت فرهنك منتقل کند برای اینکه مسئول مجلس شورایملی وزارتخانها هستند .

رئیس ـ آقای کاظمی .

کاظمی ـ عرض کنم استدلالاتی که مخالفین این نظر فرمودند بنظر بنده هیچکدام درست نیست و با این اصل بنده کاملاً مخالفم که دولت وارد کار تجارت بشود اگر مطبعه را چه در وزارت کشاورزی باشد چه در جای دیگر دولت نگاه میدارد برای اینکه تجارت بکند من با هرعملی کـه دولت بعنوان تجارت بخواهد بکند مخالفم ولی اگر بنا باشد که این مطبعه رانگهدارند که کار وزارت کشاورزی را انجام بدهد باید دید آیا ما کارهای دیگری نداریم کـه احتیاج بیشتری بمطبعه داشته باشد تا وزارت کشاورزی ؟ همه ما میدانیم یکی از وزارتخانه‌های تزیینی که در این مملکت هست وزارت کشاورزی است و تـا امروز نتوانسته است در شئون کشور ما کوچکترین اثری ظاهر بکند یك همچو وزارتخانهٔ که ما برای آنجا پولهای بیخودی را ازمردم فقیر میگیریم وبهش میدهیم این مطبعه میخواهد چکند؟ بنده نمیدانم که در اثر هوی وهوس چه کسی این چاپخانه تأسیس شده است یعنی اگر آقای نخست وزیر تحقیق کنند حتماً بهمین حقیقت خواهند رسید کـه یك روزی یك وزیری خواسته است یکدستگاه مجلل تر و مزین تر داشته باشد آنوقت یك باشگاه یك مطبعه هم درست کرده‌است آیا ما ازنظر تقویت دانش وعلم نباید اگر نواقصی دانشگاه ما دارد تکمیل کنیم ؟ چه اشکال دارد که دولت یك هدیهٔ باسم مطبعه بدانشگاه بدهد ؟ اما اینکه فرمودند قانون نمیخواهد خیر، قانون میخواهد چون نمایندگان اختیارات اجرائی ندارند وراه اجرای نظریات خودشان است که مطالبی کـه مطرح میشود فکرشان را بصورت طرح یابصورت پیشنهاد بموقع اجرا بگذارند وبردولت است که وقتی که می‌بینند اکثریت مجلس شورای ملی که حاکم حقیقی این کشور هستند این نظر را دارند ونمیخواهند آن وزارتخانه که بنظر آنها یك وزارتخانه مبتذل بی‌مصرفی است وکارش را نمیکند موافقت کنند که این مطبعه برود بدانشگاه البته وقتی کـه دولت موافقت نمیکند یعنـی از راه طبیعی اش این کار انجام نمیشود بایـد از راه قانونـی اقدام کنند و اما اگر فرضاً دانشگاه ۳۰ هزار تومان در یك مطبعه سهم دارد این چه ضرر دارد که این ۳۰ هزار تومان را سرمایه گرداندن این مطبعه قرار بدهند بنظر بنده این یـك قانون بسیار خوبی است ومایه تقویت است برای یك بنگاه علمی و این بهترین کاریست که مجلس شورای ملی با گذراندن این قانون میکند

نخست‌وزیر ـ عرض کنم البته اگر آقایـان در نظر داشته باشند یك موقعی وزارت کشاورزی کارمیکرد ویك اقداماتی هم برای مملکت میکرد (یکی از نمایندگان ـ در موقع املاك اختصاصی) . . . آنوقت اگر آقایان توجه بفرمایند شاید یك کارهائی میکرد حالا هم بنده اصراری ندارم ودر وزارت کشاورزی هم البته یك اقداماتی شده‌است ودولت درنظر دارد که یك قوانینی درست بکند که ازوجود او یك نتایجی گرفته شود و بنده راجع به مطبعه هم عرض کردم که نمیخواهم اختصاص بوزارت کشاورزی داشته باشد ومیخواهم که بطور کلی تمام دستگاههائی که یك احتیاجاتی دارند ، یك مجلاتی ، یك نشریاتی را چاپ میکنند با یك قیمت مناسبی این کارها را برای وزارتخانه‌ها انجام بدهد و بنده البته مخالفتی با نظر مجلس شورای ملی نخواهم کرد

و هرچه که البته مجلس شورای ملی رأی داده است بنده موافقت میکنم ولی اینکه بنده‌عرض کردم برای این است که هم دانشگاه وهم سایر جاها ازاین مطبعه استفاده‌کنند حالا هرطور که مجلس البته نظر بدهد بنده هم موافقم

فرهودی ـ مذاکرات کافی است

رئیس ـ یکعدهٔ زیادی ازآقایان‌اجازه‌نطق خواسته‌اند ومیخواهیم رأی بگیریم‌آقایان را صدا کنید تارأی بگیریم آقای ملك مدنی

ملك‌مدنی - امروز هم متأسفانه مجلس وقتش صرف این‌جریان شد وخیال میکنم که امروزهم مانتوانیم بودجه را بگذرانیم واین‌اشکالاتی‌که برای فرهنك وبهداری‌پیش آمده است تمام‌کنیم یك پیشنهادی در مجلس شد مجلس هم موافقت کرد وآمد بکمیسیون بودجه و کمیسیون بودجه هم با اکثریت بآن‌رأی داد وحالا آمده است به‌مجلس این را باید رویش‌رأی بگیرید ومثبت ومنفی تکلیفش‌را معلوم کنید دولت نظرش را داده است مجلس هم نظرش را داده است حالا باید در مرتبه ثانی تکلیف آنرا معین کنید تمام بشود یا اینکه فسخ‌کنید این‌را بعد برویم دنبال باقی کارها احتیاج بهداری وفرهنگ زیاداست‌خودآقای وزیربهداری اینجا اظهارکردکه همه کارها تعطیل است پس یکقدری کمك بفرمائید این کار بگذرد بعلاوه خواستم عرض کنم اصولاً بنظر بنده دولت باید از اینکارهائی‌که از دست‌مردم ساخته میشود اجتناب کندوخودش دردست‌نگیرد وچاپخانه واین قبیل‌کارها باید شرکتهای ملی داشته باشد این ازاول تأسیسش ضرورت نداشته بنظربنده اما حالا که‌آوردندباید تکلیفش را معین‌کنید

رئیس ـ حالا چون اختلاف بین نظر آقایان هست بماده باید علیحده رأی بگیریم وبه تبصره علیحده ، آقای فرهودی هم پیشنهاد تجزیه‌کرده‌اند آقایانیکه موافقند با ماده وتبصره‌های سابق قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

رئیس ـ حالا نسبت به تبصره رأی میگیریم

طباطبائی ـ نمیشود رأی گرفت

جمعی ازنمایندگان ـ اعلام رأی شده است .

طباطبائی ـ الآن خودشان فرمودند که صبح امروز کمیسیون بودجه تشکیل شده است و موافقت کرده باید راپرت کمیسیون‌طبع شود و مطابق نظامنامه ۲۴ ساعت‌قبل باید داده‌شود بنمایندگان (حاذقی ـ تغییری داده نشده‌عین همانست که دیروز مجلس تصویب کرد) . . . میخواهد عین آن باشد میخواهد نباشد بهرصورت این برخلاف قانون و نظامنامه است .

رئیس ـ آقایانیکه با این تبصره موافقند قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد . آقای وزیر دارائی .

وزیر دارائی(آقای‌اردلان) ـ بنده‌استدعامیکنم که‌ماده واحده راجع بفرهنگ خوانده شود و مطرح شود و راجع باین ماده واحده فرهنگ ضمیمه‌ای هم پیشنهاد کرده‌ام که استدعا میکنم آنهم خوانده شود .

صمصام ـ بنده پیشنهاد کفایت مذاکرات کرده‌ام در جلسه پیش

رئیس ـ آقای هاشمی .

هاشمی ـ ماده راجع بفرهنگ برحسب اوراقی‌که آقای وزیر دارائی تقدیم فرمودند سه تبصرهٔ الحاقی داردکه خوانده میشود :

تبصره ۱ ـ اعتبار اضافی بمبلغ ۱۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال‌برای احتیاجات فوری اداره آبیاری وزارت کشاورزی‌داده‌میشود که طبق برنامه‌ای که توسط اداره آبیاری تهیه و باموافقت وزارت‌دارائی میرسد مورداستفاده قرار گیرد (مهندس‌فریور اینها چاپ نشده است)

تبصره ۲ ـ اعتبار اضافی مبلغ ده میلیون ریال بوزارت بهداری برای جلوگیری‌ازبیماریها جهة شش ماههٔ آخرسال ۱۳۲۳ داده میشود که برای خرید و مجهز نمودن ۴۸ آمبولانس (کامیون) و خرید دارو وسایر مخارج مربوطه برای مبارزه بابیماریهای عفونی بمصرف برسد .

تبصره ۳ ـ اعتبار اضافی بمبلغ ۱۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال‌برای احتیاجات‌ساختمانی‌وتعمیراتی فوری وزارت راه داده‌میشود

که طبق برنامه که بوسیله وزارت راه تهیه وبتصویب‌وزارت دارائی میرسد مورد استفاده قرار گیرد .

فولادوند ـ آقا مادهٔ واحده‌خوانده شود اینها که‌چاپ نشده .

صمصام ـ آقابنده اخطار نظامنامهٔ دارم .

وزیر دارائی ـ جهت این پیشنهاد را بعرض آقایان میرسانم که کاملاً متوجه باشند بعد البته بسته بنظر آقایان است . در ماده دو که حالا رأی داده شده قسمت ب طرز استفاده از اضافاتی که امسال بوزارتخانه ها داده شده معین کرده یعنی امسال بایستی در حدود آن اعتباراتی که‌مجلس شورای ملی تصویب کرده یك بودجه جزئی تهیه کنند وبه کمیسیون بودجه بدهند و پس از تصویب مجلس شورایملی بموقع اجرا گذارده‌شود درحالی که الآن این سه‌وزارتخانه که عرض کردم ، بهداری وفرهنگ و راه‌محتاج هستندکه همین حالا پول خرج بکنند ونمیتوانند خرج بکنند مگر باین چیزیکه بنده بنام تبصره الف و ب وج در سه قسمت تقدیم بمجلس شورای ملی کرده‌ام در ضمن این ماده رأی بدهید وقتی رأی دادید وزارت دارائی میتواند این پول را باختیار آنها بگذارد و آنها هم بودجهٔ جزئی راکه مطابق ماده دوم قسمت ب تهیه خواهند کرد بعرض مجلس خواهند رساند .

رئیس ـ آقای صمصام بفرمائید اخطار نظامنامهٔ داشتید .

صمصام ـ عرض کنم‌این موادی‌راکه آقای‌وزیردارائی فرمودند اینهاباید قبلاً طبع بشود و توزیع بشود تاما‌اطلاع حاصل کنیم‌اینها را امروز میآوریداینجا میخوانیدماطلاع نداریم اینها را نمیشود امروز مطرح کرد .

رئیس ـ آقای ذکائی

ذکائی ـ بنده در اطراف این ماده یك عرایضی داشتم میخواستم عرض کنم درجلسه گذشته اجازه خواستم اجازه داده نشد .

رئیس ـ حالا هم راجع بماده است اگر راجع بماده فرمایشی‌دارید؟ بفرمائید .

وزیر بهداری ـ آقا اجازه میفرمائید ؟

رئیس ـ بفرمائید .

وزیر بهداری ـ آنچه برای وزارت بهداری منظور شده است باسم اضافه‌اعتبار این در بودجه سال ۱۳۲۳ بیست میلیون‌ریال منظورشده است‌منتهی ازاول سال تاحالابودجه آمده است در مجلس‌مانده است و تصویب نشده و تا امروز آن مخارجی که میبایست بشودمعوق مانده است ۴۸ کامیون از کمیته خاور میانه در اوایل سال خریده شده است برای آمبولانس، برای فرستادن بولایات وپولش ازاین‌اعتبارباید داده‌شودازاین ۲۰میلیون‌بایدداده‌شودوتاامروزداده‌نشده‌است، مقداری دوابرای‌ولایات لازم‌است یك‌عده طبیب‌بایداستخدام بشود که‌بااین آمبولانسها بروند پول‌آنها معطل مانده‌است و بنده هم تمام ۲۰ میلیون را تقاضا نکردم وفقط نصف‌آنرا یعنی ۱۰میلیون تقاضا کردم . برای اینکه هم پول این آمبولانسها را بدهم و هم دوا تهیه کنیم و هم اطبا راکه الان‌استخدام کرده‌ام‌بفرستم‌برونداگربناباشدهی‌امروزو فردا بتأخیر بیفتد زمستان تمام میشود و آمبولانس ها هم بیکار میماند و مردم هم در ولایات بی طبیب و بی دوا خواهند ماند .

رئیس ـ آقا بنده تصور میکنم آنچه که مربوط بلوایح و طرحها و گزارش کمیسیونهاست اگر پیشنهاد طرح آن ازطرف‌یکی‌از آقایان شداگر مجلس‌بخواهد طرح‌بشودباید بشودوالاممکنست که‌تحت‌مذاکره‌درنیایداین بسته‌است‌بنظر مجلس . آقای ذکائی بفرمائید .

ذکائی ـ بنده عرضم این بود ، این قبیل اعتبارات که بوزارت فرهنگ یاوزارت بهداری داده میشود، باید عموم ملت ایران از آن‌استفاده نمایند ولی متأسفانه تبعیض زیادی درمصرف‌اینگونه اعتبارات میشود مطابق قانون نهم مهرماه که‌قسمتی‌ازاین وجوه باید بتأسیس وتکمیل آموزشگاههای شهرستانها و دهستانها و همچنین کمك بدانش آموزان

بی بضاعت مصرف شود از طرف وزارت فرهنگ باغلب نقاط دور دست در این موضوع توجهی نشده است از جمله شهرستان خلخال که دارای چهار صد آبادی و یکصد و بیست هزار نفوس است اقلاً یکباب آموزشگاه جدید ازاین اعتبار برای آنجا در نظر گرفته نشده و بلکه بانهایت تأسف بعضی از کلاسهای دبستانهای آنجا را بعذر اینکه آموزگار یابودجه نداریم تعطیل کرده‌اند و کاغذ کنان که یکی از بخش‌های مهم خلخال و متجاوز از سی‌هزار جمعیت دارد تا کنون یك دبستان چهار کلاسه درآنجا دایر نشده درصورتیکه اهالی آنجا حاضرند باهزینهٔ خودشان یك محلی‌هم برای دبستان ساخته به وزارت فرهنگ تحویل بدهند در هرحال بنده عرضم فقط به حوزهٔ انتخابیهٔ خودم نیست اغلب نقاط مملکت امروز در قسمت فرهنگ و بهداری باین درد مبتلا هستند و اقلاً در حدود اعتبارات مصوبه‌هم توجهی بآنها نمیشود درصورتیکه آنهاهم جزء ملت ایران هستند وآنهاهم در نفع وضرراین مملکت شریکند،وبالاخره آنهاهم مالیات میدهند و باید ازمزایای قانونی‌هم استفاده نمایند . امروز تمام ملت ایران‌اعم‌ازآنهائیکه در دهات یاشهرها مقیم هستند به‌تربیت اولاد و به صحت عائله خود علاقمند هستند و وقتی که‌اینهمه بی‌توجهی‌دولت را در بارهٔ خود می‌بینند طبیعةً از دولت و مجلس مأیوس میشوند .

ایران منحصر بتهران یاچند شهر بزرگ نیست و باید در این قبیل امور خصوصاً در قسمت فرهنگ و بهداری بولایات‌هم توجه شود (صحیح است) و بالاخره چه‌انصاف است بخشی که دارای چهل هزار نفوس است یك دبستان یا یکنفر پزشك بهداری نداشته باشد مخصوصاً بنده ازجناب آقای وزیر فرهنگ که علاقهٔ مخصوص به‌تعمیم فرهنگ دارند تمنی میکنم که درمصرف‌این قبیل اعتبارات بولایات دوردست‌هم توجه داشته باشند (صحیح است ـ احسنت)

رئیس ـ آقای ملك مدنی .

ملك مدنی ـ پیشنهاداتی که دولت کرده است یعنی پیشنهادات‌اصلاحی بنظرمن‌مانعی ندارد چون عجله‌هم داشته است وهمانطور که آقای دکتر لقمان‌الملك وزیر بهداری توضیح دادند بنده مخصوصاً برای روشن شدن ذهن آقایان عرض میکنم که یك اعتبار اضافی به‌بهداری داده شده جزء بودجه ۱۳۲۳ ولی چون بودجه ۱۳۲۳ روی یك دوازده گذشته آن‌اضافه اعتبارات را فعلاً پیشنهاد کرده‌اند که نصف آنرا برای آمبولانس و احتیاجات بهداشتی استفاده کنند بنظر بنده هیچ مانعی ندارد که در آن مادهٔ مربوط بفرهنگ آن اعتباریکه هست و اوهم شبیه بهمین است باین دو وزارتخانه اعتباری داده شده بود در اول سال ولی چون آن بودجه نگذشته و بطور دو دوازدهم گذشته است بنابراین این‌دوقسمت را که طرف‌احتیاج عمومی‌است دولت پیشنهاد کرده است که مجلس اینها را تصویب کند که این اضافات را تاآخر سال ازش استفاده کنند و بنظر بنده خیلی مطلب لازمی‌هم‌هست آقایان‌هم‌موافقت کنند که‌هرچه زودتر بگذرد اما بیاناتی که آقای ذکائی فرمودند درجای خودش تمام صحیح است و وارد است و البته باید وزارت فرهنگ هم به بلوکاتی که اشاره فرمودند توجه بکند و درآن قسمت خلخال‌هم که‌فرمودند بایددبستان‌درست کنندواینها همه‌بجای خودش صحیح است وازاین اعتبارهم میتوانید استفاده‌بکنید و بآقای دکتر صدیق وزیر فرهنگ مراجعه بکنید البته اعتبارات برای تمام مملکت باید مصرف شود و همه باید استفاده کنند .

رئیس ـ آقای وزیر فرهنگ .

وزیر فرهنگ (آقای دکتر صدیق) ـ آقای ذکائی تصور فرمودند که‌اعتباراتی که به وزارت فرهنگ داده میشود برای توسعهٔ تعلیمات ابتدائی در شهرستانها ، در آن تبعیضی شده درصورتیکه بشهادت اوراقی که در پیش بنده است و محل‌هائیکه درآنجا مدرسه تأسیس شده است و کلاسهای اضافی که بنقاط مختلف مملکت در سال ۱۳۲۳ داده شده‌است بشهادت این‌اوراق معلوم میشود که تبعیضی نشده است‌البته راجع بخلخال ممکنست بفرمائید باندازهٔ کافی مدرسه ندارد و اعتبار کافی برای آنجا تخصیص داده نشده است این را ممکنست بفرمائید ولی تبعیضی بهیچوجه نشده و تمام نقاط

مملکت برای ما یکی‌است چه‌فرق خواهد کرد ولی بعضی‌از نقاط بواسطه اینکه نزدیکتر بوده‌اند بمراکز مهم معارفی بیشتر جلو رفته‌اند وبعضی بواسطهٔ دوربودن از مراکزعلمی کمتر جلو رفته‌اند این مربوط بتاریخ و سابقه است مربوط بعمل وزارت فرهنگ نیست ولی بطوریکه خصوصی عرض کردم یادداشت کرده ام و امیدوارم در بودجهٔ سال ۱۳۲۴ برای خلخال آنقدر که ممکن باشد باعتبارش اضافه کنم .

یکی ازنمایندگان ـ مذاکرات کافی است .

رئیس ـ مخالفی‌نیست ؟ مخالفی‌با کفایت‌مذاکرات‌نیست ؟

فرهودی ـ خیر مخالفی نیست باید پیشنهادها خوانده شود .

رئیس ـ عده برای رأی کافی‌نیست پیشنهاد آقای طوسی :

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم قسمت ج مربوط باحتیاجات بهداری‌اول مطرح شود .

رئیس ـ آقای طوسی

طوسی ـ خیال میکنم بعد از توضیحات آقای وزیر بهداری بنده مستغنی هستم از عرض بعضی قسمتها ولی توجه بفرمائید همه آقایان طرفدار بهداشت کشور هستند واوضاع بهداری هم همانطوری است که فرمودند و شنیدید و این احتیاجات کشور بدون تردید مورد توجه همه است من استدعا میکنم گرچه وقت گذشته است وبه نتیجه نخواهیم رسید ولی بنده پیشنهاد کردم که این قسمت‌را جلو بیندازیم که تصویب بشودوخیلی‌هم درش صحبت نشود بعدهم راجع به بقیهٔ آن صحبت بکنند .

[۷ ـ موقع و دستور جلسه آتیه ـ ختم جلسه]

رئیس ـ الآن هم عده برای رأی کافی نیست (مهندس فریور ـ جلسه آتیه فردا) بسیار خوب .

مهندس فریور ـ جلسه را فردا معین کنید .

رئیس ـ بسیار خوب جلسه‌را ختم میکنیم **جلسه آتیه فردا دستور هم بقیهٔ لایحه بودجه .**

[در این موقع سه ربع بعد از ظهر جلسه بعنوان تنفس ختم شد]

رئیس‌مجلس‌شورای ملی ـ سیدمحمدصادق‌طباطبائی